

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΑΓΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ τῆς Β.ΗΠΕΙΡΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Πανεπιστημίου 61 - Τηλ. 32.14.404
Διευθυντής Συντάξεως:
ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΑΔΗΣ
Οίκια: Εδρυίδου 42 τηλ. 72.23.60

«Ἡ διεκδίκηση γιὰ τὴ Βόρειο Ἡπειρο εἶναι ἱερὴ καὶ ἀπαράγραπτη» Ἀρ. φύλλου 15. Τιμὴ φύλλου δρχ. 25
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1980

ΞΑΝΑΛΕΜΕ ΟΧΙ

Καίτοι πέρασαν 40 ὀλόκληρα χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε τὸ ΒΟΡΕΙΟ-
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΕΠΟΣ 1940-41, ἡ Βόρειος Ἡπειρος μὲ τὸν ἑλλητισμὸ τῆς ποὺ ἀρι-
θμεῖ 400.000 ἀδελφια μας, ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερα νὰ εἶναι ὑπόδουλη τῆς Ἀλ-
βανίας.

Λένε μερικοὶ ὅτι ἡ παράταση αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς ἐκκρεμότητος ὀφείλεται στὶς
γενικώτερες ἐξωτερικὲς συνθήκες. Λένε ἐπίσης ὅτι αὐτὲς ἐπηρεάζουν ἄμεσα τὸν
χώρο στὸν ὁποῖο διαδραματίζονται οἱ πολιτικοὶ καὶ διπλωματικοὶ ἐλιγμοὶ τῶν ἐπι-
φορτισμένων μὲ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς, ρευστῆς καὶ ἀστάθμητης πολλὰς φορὲς, ἐξω-
τερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας.

Σ' αὐτοὺς τοὺς πολιτικούς καὶ διπλωματικούς ἐλιγμοὺς ἀδυνατοῦμε νὰ ὑπο-
ψιαστοῦμε ὅτι παίζεται τὸ παγκύβητο τῆς Βορείου Ἡπείρου εἴτε μὲ σκοπὸ τὸν ὀρι-
στικὸ ἐνταφιασμὸ, εἴτε μὲ τὴν ἐπιδίωξη τοποθετήσεως τοῦ θέματος στὴν... κατά-
ψυξη γι' ἀργότερα...

Ὑποχρεούμεθα ὅμως καὶ δικαιούμεθα νὰ ἐπισημάνουμε τοὺς κινδύνους οἱ ὁ-
ποῖοι ἀπορρέουν ἀπὸ κακοὺς χειρισμοὺς κακῶν διπλωματῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι ἱκα-
νοὶ νὰ μεταβάλλουν ἀξίους πολιτικούς σὲ ἀκούσια θύματα τους...

Ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι πολλὰς φορὲς ζημιώθηκαν τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἀπὸ
ἀδέξιους χειρισμοὺς καὶ σατανικὲς ἐνέργειες τῶν παγερῶν ἐνὶ διπλωματι-
κῶν παρασκηνίων.

Τὸ Βορειοηπειρωτικὸ θέμα εἶναι ἀπὸ ὑπάρκτο, δὲν ἱερарχίζεται οὔτε συσχετίζε-
ται σὲ σπουδαιότητα ἢ σημασία μὲ ἄλλα προβλήματα (παλαιὰ ἢ νέα).

Ἡ Βόρειος Ἡπειρος εἶναι Ἑλληνικὴ καὶ οἱ Βορειοηπειρώτες ὅπου κι' ἂν ἐρί-
σκονται ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο τμῆμα τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Καμμία σκοπιμότητα δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ μειώσει ἢ νὰ διαφοροποιήσει τὰ δι-
καιώματα τῶν Βορειοηπειρωτῶν ἀπέναντι στοὺς ἐλεύθερους Ἕλληνες.

Οἱ Βορειοηπειρώτες εἶναι τὸ τραγικὸ θύμα τῶν σατανικῶν διπλωματικῶν πα-
ρασκηνίων στὰ ὁποῖα παίχθηκε καὶ παίζεται ἡ Βορειοηπειρωτικὴ τραγωδία...

Εἶναι τμῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ποὺ στερήθηκε τὴν πατρῶα ἐλληνικὴ ἡπει-
ρωτικὴ γῆ. Τὴν ἡπειρωτικὴ γῆ ποὺ ἐξεχώρησαν οἱ Μεγάλες Δυνάμεις τὸ 1913 στὸ
Κράτος ποὺ κατασκεύασαν οἱ ἴδιες. Στὴν Ἀλβανία.

Ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα ἡ Βόρειος Ἡπειρος ἐλευθερώθηκε τρεῖς φορὲς (1913,
1914, 1940) καὶ ἄλλες τόσες ὑποδουλώθηκε.

Στὸν τόπο αὐτὸ γεννήθηκαν καὶ ἀνδρώθηκαν ἀγωνιστὲς γιὰ τὴν ἐλευθερία
τοῦ ὑπόδουλου Βορειοηπειρωτικοῦ Ἑλληνισμοῦ, μεγάλοι πνευματικοὶ ἄνδρες καὶ
ἐθνικοὶ εὐεργέτες. Καὶ ὅμως... Ἀπὸ τὴν ἵδρυση τοῦ μέχρι σήμερα τοῦ Κράτους αὐτοῦ
(Ἀλβανία) ἐφαρμόζοντο ἀριστοτεχνικὰ καὶ χωρὶς οἰκτο ἀφελήνιστικὸ πρόγραμμα.

Προσπαθεῖ χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτυχῶσαι νὰ ἐκρίζώσει:

- 1) Τὴ Χριστιανικὴ πίστι
- 2) Τὸ Κλῆρο
- 3) Τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα
- 4) Τὴν ἐθνικὴ ἐνότητα τῶν Ἑλλήνων
- 5) Τὴ Δημογραφικὴ Δομὴ τῆς Ἑλληνικῆς Βορείου Ἡπείρου, μὲ τὸ σύστημα τῆς ὁ-
μαδικῆς μετατοπίσεως πληθυσμῶν.
- 6) Τὰ ἐλληνοχριστιανικὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν Βορειοηπειρωτῶν καὶ διάφορα ἑλλη-
νικὰ τοπωνύμια.
- 7) Στερεῖ στοὺς Βορειοηπειρώτες τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν ἐξω κόσμον
καὶ ἰδιαίτερα μὲ τὸν Ἑλληνισμὸ καὶ
- 8) Ἐφαρμόζει σκληρὰ μέτρα ἐκποτίσεων καὶ καταναγκαστικῆς ἐργασίας σὲ ὅ-
λους καὶ ὅλους τὸν λαὸν νὰ ἐναντιώνεται στὴ βία τοῦ καθεστώτος.

Ἡ Βόρειος Ἡπειρος μεταβλήθηκε σὲ στρατόπεδο συγκεντρώσεως 400.000 Ἑλ-
λήνων ἀλχημάτων. Οἱ Βορειοηπειρώτες ἀνυπεράσπιστοι ἀπὸ κάθε ὀφειλόμενη πρὸς
αὐτοὺς βοήθεια, ἀγωνίζονται μὲ ἀσύγκριτη καρτερία καὶ γενναϊότητα νὰ διατηρή-
σουν τὶς ἐστίες τους ἀμόλυπτες.

Ὁ Βορειοηπειρωτικὸς Ἑλληνισμὸς εἶναι μαχόμενο τμῆμα τοῦ Λαοῦ τῆς Ἑλλά-
δας. Ἀποκλειστικὸς στόχος τοῦ ἀγῶνα τοῦ εἶναι ἡ ἐ π α ν α κ τ η σ η τῆς Ἑ-
λευθερίας τοῦ καὶ ἡ Ἑνότης τοῦ μὲ τὴν ΕΛΛΑΔΑ.

Σ' αὐτὰ τὰ δύο ἀγαθὰ περικλείονται τὰ ἰδιαιτέρως μὲ τὰ ὁποῖα ποτίστηκαν οἱ
Βορειοηπειρώτες καὶ ταυτίστηκαν μὲ ὅλους τοὺς Ἕλληνες σὲ ὅλες τὰ ἐποχὰς τοῦ
ἀτέρμονα βίου τους...

Εἶναι ἀδίκον, παράλογο καὶ ἀπάνθρωπο νὰ στεροῦνται τὴν ἐλευθερία τους καὶ
νὰ καταπιέζονται θάνασσα 400.000 Ἕλληνες τῆς Βορείου Ἡπείρου...

Κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾷ ὅτι ἡ Βόρειος Ἡπειρος εἶναι Ἑλληνικὴ καὶ ὅτι
ἀνήκει στὴν Ἑλλάδα καὶ στοὺς Ἕλληνες.

Τοῦτο δὲν εἶναι μόνον ἡ θέληση τοῦ ἔθνους, καὶ τῆς ἱστορίας ἀλλὰ ἀποτελεῖ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ καὶ ἔχει διακηρυχθεῖ ἐπίσημα μετὰ τὴ λήξη τοῦ Β'
Παγκοσμίου Πολέμου ἀπὸ τὶς Μεγάλες Δυνάμεις.

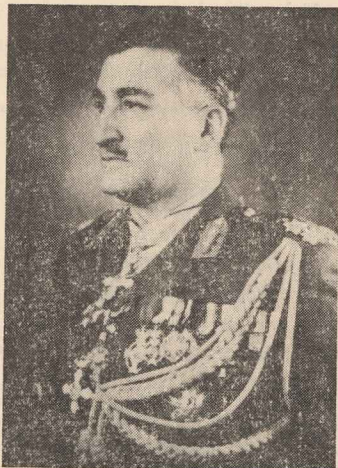
ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ κ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ γιὰ τὴν ἐπέτειο τοῦ Βορ)τικῡ Ἔπους 1940-41

Στὴν ἐπέτειο τῆς ἐνάρξεως τῆς πλειάδος τῶν
«Ὁχι» καὶ τοῦ ὀλοκαυτώματος τῆς Ἑλλάδος στὸν
κοινὸ Συμμαχικὸ ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ἰδεωδῶν τῆς Ἑ-
λευθερίας ἡ ὁποία ἀπὸ Χιλιετηρίδων ὑπῆρξε ἡ Θεο-
δότη τῶν Ἑλλήνων διὰ τῶν συνθημάτων: «Εἰς οἰωνὸς
ἀριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρις» καὶ «Πατὴρ τε καὶ
Μητὴρ καὶ τῶν ἄλλων προγόνων τιμιώτερον καὶ ἀ-
γιώτερον ἐστὶν ἢ Πατρίς» τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ ὅλων
τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ πιστεύω καὶ ὅλων τῶν
Ἑλλήνων, στρέφονται πρὸς τὴν αἰματοβαμμένην ὑπό-
δουλον Βόρειον Ἡπειρον, καὶ τὴν ἡμιπόδουλον καὶ
ἐξ ἴσου αἰματοβαμμένην Κύπρον κομμάτια τῆς ἀνέκα-
θεν αἰματοβαμμένης Ἑλλάδας.

Εὐχόμεθα διὰ τὴν στενάχουσαν Βόρειον Ἡπει-
ρον νὰ βοηθῇ ἡ αὐτονομία τὴν ὁποία ἐπρότεινε ὁ συ-
νετός καὶ πραγματικὸς πολιτικὸς - στρατηγὸς Σοφ.
Βενιζέλος κατὰ τὴν μετάβασιν του εἰς τὴν Μόσχαν
καὶ ἀπεδέχθη κατ' ἀρχὴν ὁ Κρουτσώφ.

ΛΑΟΙ ΠΟΥ ΛΗΣΜΟΝΗΣΑΝ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ
ΤΑ ΑΝΑΦΑΙΡΕΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥΣ
ΤΕΛΙΚΑ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΧΑΘΗΚΑΝ

Ο ΣΕΜΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ...

ΘΡΑΣΥΒ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ἐ-
πιτ. Ἀρχηγὸς Γ.Ε.Σ. — τ. Πρέ-
σβης. Ἀγὼν Ἡπειρώτης καὶ μα-
χητῆς πολέμου μὲ ἥρωισμὸν στὴ
Βόρειο Ἡπειρο τὸ 1940 - 41.

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΕΓΡΑΨΑΝ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Ὑποθήκες Πρωθυπουργῶν
καὶ Ἀρχηγῶν Κομμάτων
γιὰ τὸ Βορειοηπειρωτικὸ

«Ἡ ἐθνικὴ διεκδίκησης ἐπὶ τῆς Βορείου
Ἡπείρου ἀποτελεῖ κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον αἵ-
τημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ὀλοκλήρου ἀνε-
ξαρτήτως ἀποχρώσεως».

ΘΕΜ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ
Ἀρχηγὸς Κόμματος Φιλελευθέρων 1946

«Στὴν Βόρειο Ἡπειρο ὑπάρχουν τὰ ὁσπᾶ
τῶν ἡρώων μας, οἱ ὁποῖοι ἐνίκησαν τὸ φα-
σισμό καὶ ἔχουν καθαρῶς τὰ δίκαιά μας.
Ἡ Βόρειος Ἡπειρος ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο
τμῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους».

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Πιστεύομεν ἀκράδαντως εἰς τὰ ἀναφαί-
ρετα δικαιώματά μας στὴ Βόρειο Ἡπειρο.
Κανεὶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὰ σβύσῃ.

ΣΤ. ΓΟΝΑΤΑΣ

Ἡ εὐχὴ τῶν πανελλήνων θὰ πραγμα-
τοποιηθῇ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Βορ. Ἡπειρος πολ-
λὸ γρήγορα θὰ ἀποβῇ ἀναπόσπαστον τμῆμα
τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος.

ΣΟΦ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Θὰ πᾶμε γρήγορα στὴ Βόρειο Ἡπειρο
τὸ ζητάει ἡ Ἑλλάς.

Κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ

Ο ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΗΓΕΤΗΣ ΕΥΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ - ΤΟΣΙΤΣΑΣ

Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, εἶπε:

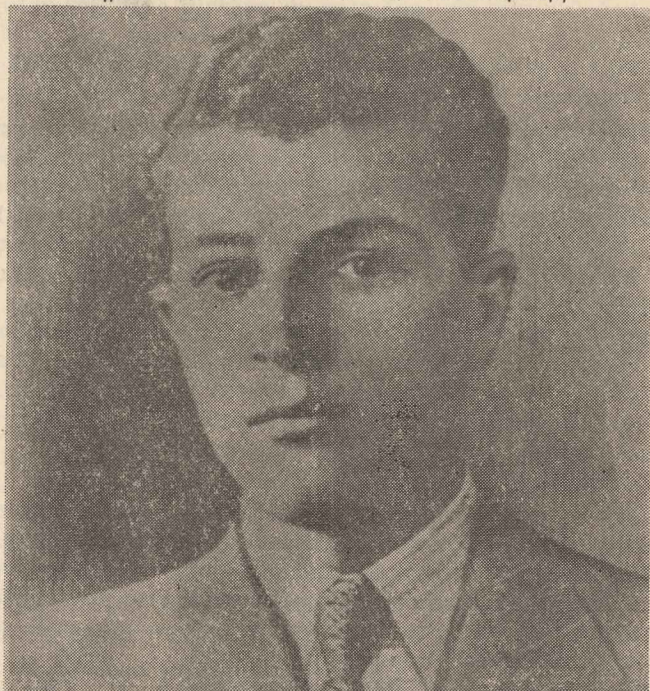
Πρακτικὰ Βουλῆς Ἑλλήνων 2.10.78

«Τὸ Βορειοηπειρωτικὸ θέμα πέρα τῆς καθυστέρου ἱστορικῆς πραγματικότητας, σὰν
ἐθνικὴ ὑπόθεση, ὑπάρχει καὶ θὰ ὑπάρχῃ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς ἀνάπτυσσεως Ἑλ-
ληνοαλβανικὲς διακρατικὲς σχέσεις».

Ὁ ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ. ΕΥΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ ΤΟΣΙΤΣΑΣ ἀκούει μὲ προσο-
χὴ τὸν Πρόεδρο τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν κ. ΝΙΚ. ΔΗΜΑΔΗ. Πέρα ἀπὸ τὴν
Πανελλήνια καὶ διεθνή ἀναγνώριση τῆς πολιτικῆς του ἱστορίας εἶναι γνωστὸ στοὺς
Ἡπειρώτες ὅτι ὁ κ. Ε. ΑΒΕΡΩΦ ἔχει ἐπωμιόθῃ νὰ ἐπιλύσῃ τὸ μέγα θέμα τοῦ
Πανηπειρωτισμοῦ. Τοῦ εὐχόμεστε καλὴ ἐπιτυχία.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Δημοσιογράφος - πολεμικὸς ἀνταποκριτῆς

Τὸ πρῶτο ἑλληνόπουλο ποὺ ἔπρεπε γιὰ τῆς πατρίδος τῆς
λευτερίας ἦταν ὁ Δημοσιογράφος ἐφεδρὸς ἀνθυπολοχα-
γὸς ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ. Οἱ στήλες τοῦ «Β.Ε.» μὲ τὴν
εὐκαιρίαν τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος τοῦ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩ-
ΤΙΚΟΥ ΕΠΟΥΣ 1940-41 ἀπευθύνουν γιὰ ὅλους τοὺς
ἥρωες (ἐπάνωμους καὶ ἀνώνυμους) ἓνα μεγάλο
Αἰὼνία ἡ Μνήμη τοῦς

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ Τ. ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ κ. Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Παραθέτουμε μὲ ἐπιλογὴν μας διά-
φορα ἀποσπάσματα ἀπὸ συνέντευξη
ποὺ παρέχθηκε ὁ τ. Πρόεδρος τῆς
Δημοκρατίας κ. Μιχ. Στανινοπού-
λος σὲ συνάντησιν ἡμερησίας ἀθηναί-
κης ἐφημερίδος. Δοκίμαζουμε ἰδιαί-
τερη ἱκανοποίησιν γιὰ τὸ κ. Μιχ.
Στανινοπούλου εἶναι ἔνθερος ὑπο-
στηρικτῆς τῶν ἐθνικῶν δικαιῶν
στὰ ὁποῖα ἐντάσσεται κατὰ πρῶτο
λόγον τὸ Βορειοηπειρωτικὸ θέμα.

Οἱ σκέψεις τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀνθρώ-
που καὶ διακεκριμένου νομομαθοῦς
ἔχουν ἰδιαίτερη σπουδαιότητα κατὰ
τὴ σημερινὴ περίοδο ποὺ ὅλοι δι-
ψάμε γιὰ ἀλήθεια καὶ ἐμπιστοσύνη.

ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ

ΕΡ. Θὰ σὰς παρακαλοῦσα νὰ σχο-
λιάσετε μὲ ῥῆση τοῦ Γυῶργου Σε-
φέρη: «Καὶ τώρα, ἀφὸς πέρασα μὴ
ὀλόκληρη ζωὴ κλυδωνισμένη ἀπὸ
στρατιωτικὰ κινήματα, δικτατορίες,
μεταπολιτεύσεις, ἐξάρσεις, ὀλέθρους
καὶ ἀπογνώσεις, ἀφὸς τὸ ἔζησα ὅ-
λα αὐτὰ κατὰσχευα θὰ μπορούσα νὰ
πῶ, σὰν ὑπὲρ τῆς τοῦ κράτους,
θεῖο καὶ πῶς εἶναι θλιβερό καὶ βαρ-
υτὸ καθὼς προχωροῦν τὰ χρόνια, νὰ
καταλήγῃ στὸ συμπέρασμα πῶς δὲν
ἔχουμε προκόψει οὔτε μὴ γραμμὴ
οὐδ' αὐτὰ τὰ ζητήματα. Κι ὅταν ἕνας
τόπος βῇ δόλυνται προκοπὴ μέσα σὲ
σχεδόν ἑκατὸν χρόνια, αὐτὸ σημαίνει πῶς
πέφτει καταδύεσθαι. Ποῦ πάμε;
ΑΠ. Ἡ φύση μας, ἡ γεωγραφικὴ
μας θέση, ἡ ψυχρὸνότητάς μας,
μας ἔταξε μὴ ζωῇ, ποὺ εἶναι μὴ
ἀδύνατον μὴ ζωῇ. Ὅλα τὰ θεοῖα
ἐξίσου νὰ μᾶς φανεῖ, εἴτε ὁ Μας
κρυφώμενος, ὅμως ἀντιχόμενος, μέ-
νει πάντα ἡ μαγιά. Καὶ οἱ ὀλίγοι
ἡμεῖς τὰ θυλάζουμε πέρα μὲ τοὺς
δυνατοὺς. Μὲ αὐτὸ τὸ πνεῦμα
πολεμοῦσαν ἐκείνοι καὶ νικούσαν
καὶ ἐπὶ τῶν ὁσων. Ποῦ πάμε; μὴ ἐ-
ρωτᾷτε. Πάμε πάντα πρὸς τὸ
χρὲός μας, μὲς ἀπὸ πρὸς ἀντιεξο-
πῆς, ποὺ συνοδεύουν τὴν ἱστο-
ρικὴ Μοῖρα τῆς φυλῆς μας. Ἀς
ἀνταγωνιστοῦμε, τί ἔχουμε κατορ-
γεύσει ἕως τώρα, καὶ, ἄλλη μὴ
φορὰ, ἄς ἐλέγουμε ἡμεῖς ἀλλὰ
ἀνθρώποι τοῦ μέλλοντος.

ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΡ. Ἐχετε ἀφιερώσει πολλὰ καὶ
συναρπαστικὰ σελίδες στὴν ἐλευ-
θερία. Τώρα ποὺ ἡ ἐλευθερία θά
σχετὰ σχεδὸν παντοῦ ἀπὸ περιστοι-
χισμὸ, νομίζετε ὅτι ἡ ἀνθρώπινη
ἐλπίδα ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τοὺς
Πινούξτες καὶ τὰ ψυχιατρεῖα γιὰ ἀν-
τιφρονεῖς;

ΑΠΑΝΤ. «Ἡ ἐλευθερία εἶναι
τὸ ἀγαθὸ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πηγάζ-
ουν ὅλα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ, ἐλε-
γε ὁ Μοντεσκιέ. Εἶναι ἀπίστευ-
το, ὅτι τόσα ἑκατομμύρια ἀν-
θρώποι ζοῦν καὶ σήμερα, ὅστε-
ρα ἀπὸ τόσους ἀγῶνες γιὰ τὴν
ἐλευθερία, ὑπὸ καθεστῶτα ποὺ
στεροῦν τὴν ἐλευθερία. Παρήγο-
ρο, ὅμως, εἶναι, ὅτι παντοῦ οἱ
(Συνέχεια στὴ σελίδα 4)

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

ΣΟΒΑΡΑ

ΣΑΡΑΝΤΑΧΡΟΝΗ ΜΝΗΜΗ

Του ΚΙΤΣΟΥ ΑΓΕΛΑΣΤΟΥ

Είμαι, φίλε αναγνώστη, ο Κίτσος. Γράφω σε τούτη τη στήλη εύθυμα και σοβαρά με πέννα σκληρή, με ύφος παράξενο, μέ... μεγενθυτικό φακό που μεγαλοποιεί και τα πιο άσημα...

Αυτό δικαιολογείται από τη μία λέξη του διπτύχου. Τά ΕΥΘΥΜΑ. Σήμερα όμως δεν υπάρχει στις στήλες μου χάρις γιά... ΑΣΤΕΙΑ. Σήμερα σ'ε καλώς να νιώσουμε αδέλφωμένα, αποφασιστικά τη μεγάλη επέτειο που ανήκει δικαιοματικά στην πατρίδα μας ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ. Στόν δοξασιμό τόπο που χάρισε στην 'Ελλάδα μεγάλους εθνικούς αγωνιστές, διακεκριμένους μορφές του πνεύματος και της επιστήμης, και τό σπουδαιότερο, πλήθος εθνικών ευεργετών που ύψωσαν την πολιτιστική στάθμη της 'Ελλάδας σε διεθνή επίπεδα.

Αλλά, φίλε αναγνώστη, ως γυρίσω με την αδειά σου στις θύμους...

Ερχομαι φίλε από τό χθές... "Ας πέρασαν 40 ολόκερα χρόνια από τότε. 'Απ' εκείνο τό πρωινό που χτυπούσαν δυνατά απ' άκρου σ' άκρο οι καμπάνες των εκκλησιών, οι καραμούζες των αυτοκινήτων της εποχής εκείνης... Πού χτυπούσαν δαιμονισμένα στις στέγες και στις ταράτσες των σπιτιών οι σειρήνες και τα καμπανάκια στα τράμ με τα θαγονάκια πούσεσαν πίσω τους...

Πέρασαν από τότε 40 χρόνια που τα πλουσιόπαιδα δίπλα στ' άμέτρητα παιδιά του πάντα άδικημένου και προδομένου Λαού τρέχανε χωρίς να σκέπτονται τη μαμά, τό μπαμπά, την οικονομία, τόν σωφέρι, ή τό σκυλάκι ή τις τόσες και τόσες άνεσις τους... Τρέχανε γιά νά πάνε πού;

Στόν πόλεμο...

Εκεί που ή φωνή της πατρίδας καλούσε όλους τους "Ελληνες ανεξάρτητα από πολιτικές πεποιθήσεις, ή αν προέρχονταν από τζάκια ή από φτωχογειονιές, από οικονομικά συγκροτήματα και συμφέροντα ή από μοναχικούς έργαζόμενους γιους και προστάτες χήρας μάνας ή φτωχών κι' άνυπαντάρων κοριτσάκια...

"Όλος ό 'Ελληνικός Λαός με έπικεφαλής την τότε ήγεσία του είχε γίνει ένα αδιάσπαστο, άτσάλινο, γραντένιο σύνολο και όι μονάδες που τό άποτελούσαν είχαν μεταβληθεί από άπλοϊ άνθρωποι σε γίγαντες ή Θεούς...

"Όλοι στόν πόλεμο...

"Ήταν ή 28 'Οκτωβρίου 1940 τό μεγάλο ξεκίνημα γιά τό Θάνατο ή τη Λευτεριά... Αυτόι που είναι δυνατοί, πού καστούν στό χέρα τους τις τόχες των άριθμητικά μικρών λαών δεν διατάζουν νά τους εξαφανίσουν άρκει νά δια-

28.10.1979 Γιάννενα. Είναι ή ώρα της μεγάλης παρελάσεως με πρώτους τους Τσολιάδες μας.

τηρήσουν ή νά αυξήσουν τά μεγάλα όλικά συμφέροντά τους...

Εοχαζώντας φίλε αυτά κι' άλλα πολλά ξεκίνησα εγώ ό ταπεινός κι' ήρθα από τό χτές γιά νά τό συζητήσουμε καλόπιστα και χωρίς προκαταλήψεις γιατί δεν πρέπει νά ξεχνάμε ότι:

Μπροστά σ' αυτά τά όλικά συμφέροντα των μεγάλων πάει περίπατο φίλε τό δίκαιο, ή ήθική και όι κανόνες που όι ίδιοι φτιάχνουν, κι' όταν δεν τους συμφέρουν τους... καταργούν... Οί μεγάλοι της εποχής εκείνης ήθελαν νά υποδουλώσουν την 'Ελλάδα γιατί έπρεπε σώσει και καλά, τό άξονικό με τους δορυφόρους συγκρότημά τους νά βάλεϊ πόδι παντού στην Εύρώπη - 'Ασία - 'Αφρική. Είχαν μάλιστα άρχίσει την έπιχειρήση κατακτώντας διάφορες χώρες της Εύρώπης...

"Ήρθε κι' ή σειρά της πατρίδας μας αλλά άντί νά επιτύχουν την κατάκτησή της και την υποδούλωση του γενναίου Λαού μας, βρέθηκαν όι δυνάμεις της φασιστικής 'Ιταλίας άντιμέτωπες στο γιγάντιο τείχος των 'Ελλήνων και 'Ελληνίδων της 'Ηπείρου...

"Η 'Ηπείρος, αυτός ό εύλογημένος τόπος των φιλήσυχων και άπλων ανθρώπων, των άγνων πατριωτών, των κληρονημένων αγωνιστών και εοργετών, ήταν γραφτό από την έθνική του μοίρα νά γίνει τό άπροσπέλαστο σύνορο των φασιστικών μηχανοκινήτων μέσων και ό άπέραντος τάφος των έπιτιθεμένων άναριθμήτων στρατευμάτων της 'Ιταλίας...

Και τά παιδιά της 'Ελλάδας που σκληρά πολεμάει, όπως λέει τό τραγούδι, πάω σ'α Βορειοηπειρωτικά θούνα με την λαγή ΑΕΡΑ!! Εξανάδωσαν γιά μία άκόμη φορά την 'Ελευθερία στη μαρτυρική Βόρειο 'Ηπειρο...

"Ο Βορειοηπειρωτικός 'Ελληνισμός εξσηκόθηκε απ' τό μεθύσι του θείου δώρου της λύτρωσης σε άτέλειωτο έθνικό πανηγύρι...

"Εβδομήντα χιλιάδες (70.000) ελληνικές σημαίες ξεδιπλώθηκαν κι' άνέμιζαν περήφανα σ'α χωριά και στις πόλεις της Βορείου 'Ηπείρου...

Τό 'Αγρυγόκαстро, ή Χειμάρρα, τό Δέλβινο, όι "Άγιοι Σαράντα, ή Κορυτσά κ.λπ. γιόρταζαν τη λευτεριά που τους χάρισε ή άντρείσιση όλων των 'Ελλήνων άνάμεσα στους όποιους περιλαμβάνονται όι περήφανοι, όι γενναίοι Βορειοηπειρώτες...

Δεν είναι υπερβολή αν γραφτεί ότι ό μαχόμενος στρατός μας χρησιμοποίησε σε όλες τις κινήσεις, σχηματισμούς, επιθέσεις κ.λπ. Βορειοηπειρώτες, αλλά ιδιαίτερα σ'αν όηγουός, συνδέσμους, δολιοφθορές, με άποτέλεσμα νά άποφύγει μεγάλες άπώλειες, νά έπιτοχύνει τις κινήσεις και την λευτεριά της 'Ελληνικής Βορείου 'Ηπείρου...

"Ερχομαι φίλε από τό χθές γιά νά σού πω χωρίς καμμία διάθεση νά σε πείσω αν δεν θέλεις, ή αν δεν σού τάπει ό πατέρας σου, ό θείος σου, ό συγγενής σου μία κι' ό παππούς σου δεν νομίζω νά βρίσκεται στη γενιά τού 1940... "Όμως πιστεύω θά τό κοινητεύσεις και θά ξέρεις ότι εκεί δίπλα σ'α σύνορα στην άκρη της έλευθερίας 'Ηπείρου μας βρίσκειται τό όπόδουλο πάλι κομμάτι της Βορείου 'Ηπείρου.

Στόν συγκεκριμένο αυτό χώρο 400.000 άδελφια μας "Ελληνες Βορειοηπειρώτες κάτω από άφόρητες συνθήκες καταπίεσεως της 'Αλβανίας αγωνίζονται σκληρά γιά δικαιοσύνη...

"Ήρθα φίλε από τό χθές γιά νά σού άποδείξω με τά λίγα αυτά, αλλά αδιάφυστα στοιχεία ότι όι μεγάλοι σύμμαχοι όσο ισχυροί κι' αν είναι δεν γνωρίζουν τί θά πεί ντροπή γι' αυτό δεν ντρέπονται γιά όσα διέπραξαν σε θάρος αυτό το τυταλωρημένο τόπου και του προδομένου Λαού...

Τού μοναδικού σ'α Λαού που γνωρίζει νά φωνάζει στόν πόλεμο Κόσο, που γνωρίζει νά δίνει λευτεριά στα ύπόδουλα τμήματα του "Εθνους όπως ή Βόρειος 'Ηπείρος, που γνωρίζει νά σπέρνει με τό χαμόγελο σ'α χείλη τά κορμιά του θυσία στο έωμό της πίστωσης γιά την πατρίδα και την 'Ελευθερία... Και στο τέλος όσος Λαός έπιζηεί από την πολεμική δοκιμασία και συμφορά διαπιστώνει ότι όι ισχυροί και μεγάλοι σύμμαχοι του νικητές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου είναι νάνοι...

Και όι φασίστες, ό άξονας, όι δορυφόροι τους, όι χαμένοι του πολέμου 'Ιταλία - Γερμανία - 'Ιαπωνία κ.λπ. έγιναν γίγαντες...

Αυτά φίλε από τό χθές... Πού πάντα μάς έμπνέει!...

ΜΕΡΟΠΗ

(Ήπειρωτική όροσειρά)

Ή πανέμορφη Ήπειρ. Γιγαντοδυγατέρα

Του ΦΩΤΗ ΓΚΙΚΑ

Πήγατε ποτέ σας στη Βελλά; Νυχτοξοήμεροθήκατε στους κοιλάνες της στο Πάνθημο πανηγύρι της Γέννησης της Θεοτόκου; Νιώσατε τη θείκη όποβολή και κατανύξη που σκορπίζει στις ψυχές των πιστών, ή καταλυτική λειτουργία στο άγιογραφημένο τόπο παναρχαίο Βυζαντινό Μοναστήρι, που βρίσκεται ανακλινόμενο από τό διδαχτηριακό συγκρότημα, με τό όποιο τό πρόκαιο ό Μεγάλος θεμελιωτής του, ό μετέπειτα 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνών Σπ. Βιάρος; 'Απολάφτε τη φαντασμαγορία του σμαραγδένιου κάπνου του Παρακάλοιμο με την όριγώδη μεγάλη καλλιέργεια και τόν ευεργέτη του τόν Καλαμά νά λικνίζεται νοσηλικά στην άγκαλιά του; Φέρατε στη μνήμη σας τό άπερίγραπτο δράμα της πάντολης 'Ιταλικής στρατιάς του φευκαίσα της Ρώμης Μονασίου με τους (Μπουρζουαλιόους) Βερσαλιόους, τούς 'Αλάνι και τούς Λίκουσι της Τοσκάνης, που ό ραγιαστήρις ό άθεόφοβος νά κάμει τό φθινοπωρινό περίπατό του ως τό Γιάννενα και ως την 'Αθήνα; Ου μάλιστα πού στ' αντίκρυμα και μόνο του ελληνικού τουριστικού μεταφορέσκιαν από τη μία στιγμή στην άλλη σ'α πανικόβλητους κι' άσφύτητους λαούς στην άναίσχυτη υποχρήση τους; Είδατε τόν άπέναντί σας λόφο του Προφήτη 'Ηλια με τό σφηνωμένο, από τά φανταράκια μας, στο φρούτι του θελικό "ΟΧΙ" που έστράμωσε με την όμωσή της έψηση όλου του 'Ελληνισμού, ένάντια στους θεασυδελούς εισβολείς, ό Μεγάλος και γιά τις κρίσεις έκείνες συμγής της Πατρίδας μας Θεοσταλτος Κυβερνήτης της Χώρας 'Ι. Μεταξάς! 'Ο λόφος αυτός άπ' όλην περίοψη θέσι πού στέκει, είδε λο τό δράμα των εισβολών, από την πρώτη λιπώνηξη λιποταξία μέχρι την όμαδική και έπαισχυντη φυγή τους. Αυτές όι σκέψεις και άναμνήσεις ξεπροβάλλουν άδελφια μπροστά μου, ταν διέχομαι την όδική άρτηρία 'Ιωαννίνων — 'Αγρυγόκαστρου και φτάνω στο θελικό 'Καλπάκι. Μάν τον κάποτε θεόβηρα στη Βελλά ή άντίκρυσα τη σιλουέτα που διαγράφει στόν όρίζοντα ή όροσειρά της Μερόπης, έμεινε ένθιμής κι' ένστατικός. 'Εί λοιπόν, κάτω απ' αυτό τό ιστορικό περιβάλλον πού έχει τό μερτικό της κι' ή Μερόπη, γιατί κι' αυτή διεδραμάτισε τόν ιστορικό της όλο τόσο κατά την εισβολή όσο και κάτω κατά την υποχώρηση, θά προσπαθήσω, όσο μπορώ καλότερα και έναργότερα νά σας την περιγράψω, ή καλλίτερα έλάτε στην Βελλά κι' απ' έδω, απ' τό προσάλλιο της, σ'αφές τό θέλωμα σας δεχτεί και πάνω από τό λόφο πού σας άνάφερα παραπάνω, με τό ασύλο και τό έξωκλήριο του 'Αη-Λιά πού άρδεύεται τις βουνοκορφές και τά έγκαυσία και τότε θά ίδείτε και σεΐς νά ξεπροβάλλει μπροστά σ'α ένθαβα μάτια σας, ή από θείκη ώρασιπάθεια σμιλεμένη, σε πλήρη άρχαίονη 'Ελληνική κατατομή, ή θεοπάσια σιλουέτα της Νεραϊδόγεννητης Γιγαντοδυγατέρας της 'Ηπειρωτικής Μερόπης, σ' όλο τό μεγαλείο, στην άναρχή ή άνελεύτητη χρονοροή, απ' τούς αιώνες εις τούς αιώνες. Τό μεγαλειώδες θέαμα γίνεται έναργότερο και ένθαυματοκόρο κατά τό ήλιοσσιλέμμα και φτάνει τόν κορυφαίο του όταν έχομε αίθριο ούρανό και

σεληνοφωτιστή νύχτα. Τότε είναι πού, ή νεραϊδόγεννητη Γιγαντοδυγατέρα της 'Ηπείρου, ή 'Ηπειρωτική Μερόπη, μπαίνει στην πιο ευγενέστερη άμύλλα, με την άσυναρπυστη μυστηριακή Νύχτα στις πιο κρυφές χαρές και σ'α άκατανίκητη θέλησή τους, έτσι π'α νά πελκίσουν, νά προσπλάνουν και νά μαγεύουν τά μάτια, τό νού και την ψυχή του θεατή και νά τον κάνουν μύστη και λάτρη και σλάβο τους. Τό ότι ή Νεραϊδόγεννητη Γιγαντοδυγατέρα κρατάει από θείκη γενιά είναι τό ότι κρατάει άνεπαφο τό θρόνο και τη δικαιοδοσία της στο 'Ελλαδικό Πάνθεο, φαίνεται πεντακάθαρα και από την άμεση συμμετοχή της σ'α θαρές και στις λίμνες της εποχιακής χρονοροής, της έκλειψης και της έπιστροφής της Περασφόνης, πού συμμερίζεται διόκληρο τό 'Ελλαδικό Πάνθεο, με προσέδρχουσα τη θαλασσομένη από τόν Πλούτονα θεά της βλάστησης, τη Λάμητρα. 'Ετσι ή Μερόπη, από τό φθινόπωρο, νιώθει τά πρώτα θανατερά ρίγη και τούς σπασμούς της θλίψης και του πόνου και συνεφιασμένη δοιοδέρνεται με κοπετοί και θρήνους ή αδιάσπαστα δάκρυα, πού πλημμυρίζουν τόν 'Αωο και τά παρασπαμά του και τέλος λησθυμιάει, ναρκώνεται και άγορπθάνει. Τότε ό σπληγχινός Χειμώνας πού συμμερίζεται τόν πόνο και τη λύπη της, την περιβάλλει με δλη την έπαρημότητα της θλίψης του, άντί γιά νυφικό θύναμο, με τό άσπρασόβολο, κρουσάλλιο και κατάλευκο νεκροσάβανο του. Και με τά πρώτα σικρήματα της 'Ανοιξης, βλέπουμε τη ναρκωμένη και μαρμαρωμένη ως τώρα Νεραϊδόγεννητη Γιγαντοδυγατέρα, μέρα παρά μέρα νά συνέχεται από τό θανατερό τό λήθαργό της και γεμάτη τάρα με καινούρια ζωή, σφρίγος και δόναμα, νά νινάει και νά ξεσπάζει τό νεκροσάβανο της και νά ντύνεται με την πιο φανταστική στολή πού άντικρίσαστε ποτέ, γιά νά συμμετάσχει μαζί με τη Λάμητρα και τό λοιπό Δωδεκάθεο στην άπέραντη χορά της έπιστροφής και του καλοσώρισματος της Περασφόνης. Τούτη τη ζαφειροσπαργάνη, μοσκοβύιστη ή άσπρασόμορφη στολή την ύψανε, τη στέλλισε και τη καλομελετούσε, με την άπαράμυλλη τέχνη της, ή άνυπερέβλητη τεχνήτρια, ή Βασιλίσσα του έρώνα, ή 'Ανοιξη. Τώρα γεννιέται τόν χρονό τό έρώτημα, πού τάχα νά είναι τούτη ή άναρχή κι' άτελετήτη Γιγαντοδυγατέρα πού φέρει τόσο έντονα την άπεράμυλλη 'Ελληνική κατατομή και την 'Ελληνικότατη όνομασία της; Νίειναι τάχα ή προκόρη του Ούρανο και της Ήης; Τού Κρόνου και της Ρέας; Τού Δία και της 'Ηρας, ή καμιά κλειψίγαμη θυγατέρα του Μεγαλύτερου Δόν - Ζουά τόν αϊώνον του Δία, από την όποία έπείσθη ό 'Ελληνισμός και κατέδωκε τόν 'Ηπειρωτικό και 'Ελλαδικό Χορό; Τό 'Ελληνικότατο όνομά της νά πήρε τάχα από την ένωση των συνθετικών 'Ημαρ-όπη, τού 'Ομηρου, ή ό 'Ομηρος δανείστηκε απ' αυτή τη γλώσσα σου; Σαύτά τά νά καυτά έρωτήματα άς άπαντήσουν άλλοι άρμολιότεροι από μένα. Μυθολόγοι - 'Ιστορικοί - Φιλολόγοι.

'Εγώ άπλώς νύξη έκαμα γιά νά κεντρίσω τό ενδιαφέρον των έρευνητών.

'Ο καϋμός του γερο-Θανάδου

'Ελάτε ποιητή, δραματική συγγραφέα, μουσικοσυνθέτη, έλάτε ν' άκούσετε μία καταπληκτική ιστορία. 'Ετοιμάστε την πένα και τις νότες. "Ελα Δάντη, έλα Σαίξπηρ, έλα Μπετόβεν. Δέ χαθήκατε, τό ξέρω. 'Εδώ γύρω μας είναι. Αισθανόμαστε την άνάσα σας, σ'ας γιοιόθουμε κοντά μας. Ψάχνετε ίσως νά βρείτε θέματα δύναται.

Μή φάγνυτε άλλο. 'Ελάτε ν' άκούσουμε τό γέρο Θανάδο πού θά μάς διηγηθεί τό μεγάλο καϋμό του. Είναι έβδομήντα έφτά χρονών κι' έχει καϋμό βουνό.

Θέμα πρωτακτούστο θά βρείτε σ'α λόγια του, θά ιδείτε ως πού φτάνει ή σκληρόδα και ή άπανθρωπιά. Θά νομίσате ίσως πώς είναι από τόν κόσμο των παραμυθιών αυτά πού λέει ή από τόν κόσμο της φαντασίας. "Όχι. Είναι από τόν 'Αλβανικό Παράδεισο.

Λέγε, γέρο Θανάδε, σ' άκούμε. Σφίγγουμε την καρδιά μας και σ' άκούμε.

— Τό χωριό μου λέγεται Σελλεϊό. Πάνε πενήντα χρόνια, πού έφυγα με τόχιν στην καρδιά μου και λάμπει σαν άστέρη. Είναι λαμπρότερο απ' όλα τ' άστρα τ' ούρανο. Δεν άντέχω νά μη τό βλέπω. Νά πάω δεν μπορώ.

— Γιατί δεν π'α στο χωριό, κύρ Θανάδε;

— Γιατί δέ μ' άφίγνουν. — Γιατί δέ σ' άφίγνουν; — Γιατί έφυγα κρυφά. — Γιατί έφυγες κρυφά; — Γιατί δέ μ' άφίγναι νά φύγω άλλως.

Φαύλος κύκλος δηλαδή. Πού νά βρείς άκρη. 'Αλλά στόν κοσμάκη, Κάι λοιπόν, κύρ Θανάδε; — Μιά και δεν άντέξα νά μη τό βλέπω τό χωριό μου, κάθε καλοκαίρι πηγαίνω στη Χαραυγή, σ' ένα χωριό σ'α έλληνοαλβανικά σύνορα, ψηλά σ'α Ζαγόρια, πού είναι μία μεγάλη λοροσειρά. Μένω στη Χαραυγή όλο τό καλοκαίρι και βλέπω από μακριά με τά κάλια τό χιλιάρικό μου Σελλεϊό.

Και δεν πηγαίνω μόνος μου. Πάιρνω και τά δυό εγγονάκια μου, τό Γιώργο και τό Θανάση.

Νά κοιτάξτε, τούς λέω, κάτω από καίνο τό βουνό είναι τό Σελλεϊό. 'Απ' εκεί είναι ή ρίζα σας. 'Εκείνο πού βλέπετε εκεί στό βουνό νά μαυρίζει είναι ή λιδοκά. Ζει αιώνας. 'Ετσι την είδα εγώ, έτσι την είδα ό πατέρας μου, έτσι ή παππούς μου!

Νά τά περιγράψω βουνά μας, πού τά περπάτησα όλα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Παντρεύεται στις 8 Νοεμβρίου στην έκκλησία 'Αρχιμανδρετό 'Ιωαννίνων ό συμπατριώτης 'Αντρέας κ. Χαρ. Παππάς με την έλληνοκλή ήπειρωτική Διάδ 'Αριάδνη 'Ιωάν. Τσεκούρα. Στους μελλοντικούς εύχόμενους κάθε εύτυχία.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε και κηδεύτηκε στις 17. 7.1980 ή 'Αννα Βιόρου μπτέρα τόν γνωστό συμπατριώτη 'Ιωάννη Βιόρου.

Στην οικογένεια του άγαπημένου συμπατριώτη κ. 'Ι. Βιόρου έκφράζουμε θερμά συλλυπητήρια.

*

Πέθανε και κηδεύτηκε στις 1.8. 80 ό Βασιλέως Παπαμιχαήλ ό αδελφός της σφύζου τόν γνωστό συμπατριώτη κ. 'Π. Δασοπούλου.

Στην οικογένεια του άγαπητού συμπατριώτη κ. 'Π. Δασοπούλου έκφράζουμε θερμά συλλυπητήρια.

*

Πέθανε και κηδεύτηκε στην 'Αθήνα (Β' Νεκροταφείο) ό αλυσμένης συμπατριώτης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ. ΜΕΤΣΗΣ.

Στη σφύζα τόν Αικατερινή και σ'α λοιπούς οικείους τόν έκφράζουμε τά θερμά συλλυπητήριά μας.

*

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

'Εκδότης — Διευθυντής ΝΙΚ. ΔΗΜΑΔΗΣ
Πρόεδρος Δ.Σ. Σολλόγου Βορειοηπειρωτών
'Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΜΙΧ. ΝΙΦΛΗΣ
Κολοού 1 — Πειραιώς

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Δρχ.
'Εσωτερικού Εξέμνηος	125
Άμνηον - Κοινοτήτων	500
Τραπεζών - 'Ιδρυμάτ	1.000
'Εσωτερικού έτησί	250
'Εξωτερικού δολ.	30

Του ΑΛΚΗ ΚΑΣΤΡΙΤΗ

δάσκαλος, ούτε γραμματικός κι' ούτε συγγραφέας! Φύλαγε τά πρόβατα. 'Αλλά ξέρει την άρχαία του καταγωγή και είναι υπερήφανος γι' αυτή. Είναι άκραιφνής σύμβολο του κάθε Σελλεϊώτη, τού κάθε Βορειοηπειρωτή. 'Η συνείδηση της πατρίδας και της έλευθερίας είναι σε ύψιστο επίπεδο άνεδαμένη.

Δεν είναι σμαδιά από τ' άρχαία έκείνα χρόνια, μόνο τό όνομα τό χωριού. Είναι κι' ό ίδιος ό γέρο Θανάδε. 'Η περίπτωση είναι από τις σπάνιες. 'Αντί νά προτιμήσει νά πάει κάπου νά παραβρίσει στο βουνό ή στη θάλασσα, άντί νά πάει σε ιατρικά λουτρά, πού τάχει ίσως άνάγκη σ'α έδωρητά έφτά του χρόνια και νά νομα τό χωριό μας είναι ένα σμαδιά απ' τ' άρχαία έκείνα χρόνια.

Αυτά εγώ τά ξέρω από τό δα-

ΔΕΙΟΛΟΓΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

'Η Παύλη Χορωδία τού 'Εθνικού 'Οργανισμού Προνοίας πού έλαβε μέρος στη γιορτή του Συλλόγου Βορ) των σ'α ΟΡΦΕΑ.

σκαλό μου Θεοδόσιο Λαζάρη, πού μάς έλεγε ότι υπάρχει ή πιθανή έκδοχή ότι τό μαντείο της Δωδώνης ήταν πού μας, όπως δείχνουν και πολλά άρχαία κτίσματα από τά χρόνια έκείνα, πού σ'αφύονται και σήμερα.

Κανένας μας δεν ξεγράφει τόν τόπο πού γεννήθηκε. Τόν τόπο πού γεννήθηκαν όι παππούδες του κι' όλοι του όι προγόνι. 'Οποιοδήποτε συμφωνίες ή αν ύπογράφονται πάνω από τά κεφάλια μας, έμεις δεν ξεχνάμε, έμεις μένομε πιστοί στο ιδανικό μας, πού μας δείχνει τό δρόμο και μάς λέει τι νά κάνουμε, όσο πού νά έφημερίσει ή μέρα και άνατέλει και σ' έκείνα τά μέρη ό ελληνικός ήλιος.

Τ' άκούτε έσείς; Στο Σελλεϊό είναι ή ρίζα σας, πού σήμερα μαρτυρείται υποδουλωμένη. Νά έκεί πέρα βρίσκεται. Νά μη τό ξεχάσετε αυτό ποτέ. 'Εδώ θά κάνω μία παρένθεση γιά τόν αναγνώστη. 'Ο γέρο Θανάδε δεν ήταν στο χωριό ούτε

μαθήματα πατριωτισμού στ' άγρό να του.

— Παρακάτω, γέρο Θανάδε; — 'Ο Θεόδωρος Λάγος απ' τό χωριό μας, πού είναι 85 χρονών, σ'α 80 του χρόνια έχτισε σπίτι στη Χαραυγή, γιά νά πάει τά καλοκαίρια. Μ' αυτόν άνταμώνάμαστε και τά λέμε.

Στη Χαραυγή πάμε με τ' αυτοκίνητά τους κι' άλλοι Βορειοηπειρώτες με τά παιδιά τους και τ' άγγόνια τους και βλέπουν τά χωριά της Δερπόλης με τά κάλια.

Είναι τόσο σύντομη ή ζωή τού ανθρώπου, λέει σταμαστικά, και βρίσκονται μερικά, πού την κάνουν δύσκολη και μαρτυρική.

'Ο γιος μου ό Σταύρος έστειλε δέκα γράμματα στους φίλους του. Καμιά άπάντηση. Κι' αν πάει και κανένα, φοβόνται όι άνθρωποι νά γράψουν. Νά αυτός ό φόβος είναι πού βασανίζει τη ζωή. Δεν είναι δυνατόν νά ζήσουμε χωρίς

(Συνέχεια στη σελίδα 3)

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ 1940

Του ΓΙΑΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΝΗ

Κρύο, χιόνι και βροχή, τού "Ελληνα ταΐζουν τη δοξασιμένη του ψυχή κι' όλον τόν γαλβανίζουν, τού δίνουν την 'Ολύμπια, τη θείκη την δψη κι' αήτητο τόν κάνουν, απ' τού σπαθιού την κόψη.

Στό Πόγραδε, στη Σοπική, στο Δέλβινο και πέρα, τέτοιον λέκέντες σπαθιστά, μέρα με την ημέρα και σπιθαμή, πρός σπιθαμή, την 'Ηπειρο κερδίζουν. Τούτη τη γη πού διώγαγε με αίμα την ποτίζουν.

'Η μάχη μαινεται παντού, τό σούρουπο πλησιάζει και μία σάλπιγγα ή χει, έπίθεση φωνάζει. "Όλων τών όπλων όι κλαγγές, άμέσως δυναμώνουν κι' έτσι όι έλπίδες στις ψυχές των μαχητών φουντώνουν

Τό σούρουπο προχώρησε, σκοτεινιάσε ό τόπος. Στά πρόσωπα των μαχητών, χαράχτηκε ό κόπος της μάχης όπου δόθηκε, της μάχης πού τελείωνει. Μιά μάχη άδυσώπητη πού τά κορμιά σκοτώνει.

Σ' αυτή τη μάχη, έφτασε παιδί έξασπασμένο, τούτη τη δύσκολη στιγμή, παιδί όρραμένο, από πατέρα κι' άδελφή, απ' τη χαρά της μάας, απ' τό γλυκό τό άκουσμα, τούς ήχους μιας καμπάνας.

Κι' είναι καμπάνα λευτεριάς, μ' όνειρεμα τραής

σφικτές κόρη και μάνα, στ' άγγάλισμα της σιγουριάς.

Βορειοηπειρωτική καρδιά στο 'Ελληνικό τό σώμα. Τά 'Ελληνικά όργώνει τά θούνα και τό καρπίσιο χάμα

'Αρπάζει ό νέος τό σπαθί και στην φωτιά πηδάει, χτυπά έδώ, χτυπά εκεί και τούς έχθρους σκοτώνει. Τη νίκη αδράττει απ' την κοφή και την σφικτά

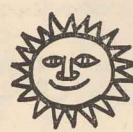
κι' απάνω στη σημαία μας, τη νίκη τη θρονιάζει

Δέ έλέπει ό νέος, σ'α χαράς τη ζάλη τη μεγάλη, πώς μύριοι έρχονται έχθροι άπέναντί του κι' άλλοι. Την ώρα πού τό στέφανο, ή δόξα πού περνάει σ'α δοξασιμένη κεφαλή, μία σφαίρα τόν χτυπώσε.

Κι' άπόμεινε γλυκιά ή χαρά σ'α χείλη χαρηνιμένη, την ώρα πού έθανε ή ψυχή τού νιού, ή δοξασιμένη. Τόν πέρν' ή δόξα σ'α πτερρά, ψηλά τόν άνεβαίνει και στους στρατούς πού μάχονται με δύναμη

φονάζει:

'Εσείς όπου μαχόσαστε, γιά λίγο σταματάτε σ'ακόσω έδώ τό θέλωμα σας, σ' έμένανε κοιτάτε. 'Απόψε ζευγαρώθηκε μ' αυτό τό παλληκάρι 'Εσείς, γιά πού μαχόσαστε, ποιά άλλη θά σας πάρει;

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Γνώμες, 'Υποδείξεις, Σχόλια

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΕΠΟΣ...

Σε λίγες μέρες θα γιορτάσουν όλοι οι "Ελληνες την 40ή επέτειο του ιστορικού "ΟΧΙ" μία από τις λαμπρότερες σελίδες της νεοελληνικής ιστορίας μας. Θα γίνουν επίσης όμοιες και παρελάσεις. Θα γράψουν οι έφημερίδες και τα περιοδικά, θα κάνουν ειδικές εκπομπές τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και θα ακουστούν και πάλι ονόματα Βορειοηπειρωτικών πόλεων που απελευθερώθηκαν από τον "Ελληνικό Στρατό, έστω και πρόσκαιρα. Η συνέπεια όμως στην ιστορική αλήθεια επιβάλλει να δηλωθούμε και να τονισθεί ότι ο "Ελληνικός Στρατός, κομμάτι ανασπαστο και έκλεκτο του "Ελληνικού Λαού, έμεινε στη Βόρεια "Ηπειρο με την πεποίθηση και την εθεασιότητα του ελευθερωτή και όχι του κατακτητή. Γιατί δεν πολεμήσαμε στα "Αλβανικά θούνα αλλά στα Βορειοηπειρωτικά θούνα και η υποδοχή που έπεφύλαξε ο Βορειοηπειρωτικός Λαός στον "Ελληνικό Στρατό ήταν υποδοχή ελευθερωτή και όχι κατακτητή.

Πότε, επί τέλους, θα παραμελήσουμε κάποιες πολιτικές σκοπιμότητες και δεν θα μιλάμε πια για "Αλβανικά θούνα αποκαθιστώντας όλη την αλήθεια για το Βορειοηπειρωτικό "Επος;

"Η 28η "Οκτωβρίου 1940 είναι όροσημο συνδυασμένο με την απελευθέρωση της "Ελληνικής Βορείου "Ηπειρου και των δυνάμεών της.

Δεν έχουν καμιά απολύτως θέση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης τα αλβανικά θούνα και τα τοιαύτα γιατί αποτελούν ιστορική ανακρίβεια να λέμε οι ίδιοι ότι κατακτήσαμε τα... θούνα μας βαφτίζοντας τα... αλβανικά.

ΣΑΤΑΝΙΚΟΤΗΤΑ...

"Η ιστορία διδάσκει ότι το μυστικό των περισσότερων δικτατοριών είναι το πώς θα καταργηθούν τις μάζες με το κατάλληλο γολθάνισμα και τ ανάλογα έρεθιστικά συνθήματα για να πραγματοποιούν τους σκοπούς τους... "Εμμένον στις μάζες έσχαλλο και θάρρος μίσος και πάθος για εξόντωση κάθε συγκεκριμένου έμποδίου που αντιστεκόταν στην πραγματοποίηση αυτών των αθλήων και απανθρώπων σχεδίων.

Μεταβάλλουν τις μάζες και τις καθιστούν τελικά υποχείριες για να τους ακολουθούν υπνωτισμένα, όπως τα ποινικά του παίκτη του μαγικού αβλού...

Συγκεκριμένα, η σατανικότητα, το ψεύδος, ο αθεϊσμός, το ανθελληνικό μίσος, και η άριστοτεχνική αφέλληνιστική πολιτική του δικτάτορα της "Αλβανίας, σε θάρρος των 400.000 θάνατους καταπιεζόμενων υποδούλων "Ελλήνων της Βορείου "Ηπειρου, σε ένα και μοναδικό στόχο αποβλέπων. Στην εκτόνωση της εθνικής απαιτησίας μας επί της "Ελληνικής Βορείου "Ηπειρου και στον αποδεκατισμό του έκεi "Ελληνισμού.

Είναι τα θεμελιώδη στοιχεία της πολιτικής του "Εμ-βέρ Χότζα.

Γιατί λοιπόν η "Ελλάδα να του προσφέρει φιλία και με νόμο δικαιώματα επεμβάσεων του στα έσωτερικά της, αναγνωρίζοντας τον, επίσημο, διαχειριστή των εδώ κρατικοποιημένων από την "Αλβανία περιουσιών των ανυπερασπίστων υποδούλων αδελφών μας Βορειοηπειρωτών;

Ποιός υπεύθυνος εκπρόσωπος των Βορειοηπειρωτών ρωτήθηκε για όλα αυτά;

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ 1940

Του ΑΝΤΩΝΗ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ Δημοδιδασκάλου

"Υπάρχουν στη γή λαοί, οι οποίοι ούδέποτε στη μακρά ή σύντομη ιστορία τους γνώρισαν τις συγκινητικές του πολέμου και το μεθυστικό της μάχης. Δεν έχουν πείρα των νικητών, τους οποίους η ζωή διατρέχει των ανθρώπων και η περιουσία των, όταν η διπλωματική γλώσσα ή ποιητική και ευστροφία παλαυκαί τη θέση της στη γλώσσα των δούλων, που είναι γλώσσα τόσο τραγική και πενή.

"Υπάρχουν ακόμη λαοί που στο δρεφικό λίκνο, ήσαν κατά τη γέννησή των οι μοίρες και έγραψαν την εμμερή τους ΑΓΩΝΑΣ.

Ποιοί όμως από τους λαούς αυτούς είναι οι πιο εύτυχοι; "Ισως θα θεωρηθούμε παράφοροι αν λέγαμε ότι η ΕΛΛΑΔΑ δεν γεννήθηκε για να μάχεται, να διδάσκει, να παραδειγματίζει τους λαούς, ότι η "Ελλάδα δεν τοποθετήθηκε σ' αυτό το σταυροδρόμι των ήπειρων και των θαλασσών για να υπερασπίζεται, ότι όραση και ύψη συνέλαβε και δημιούργησε ο άνθρωπος διά μέσου των αιώνων, τις ύψιλες ιδέες, τα όραμα καλλιτεχνικά έργα, την σοφία, την άρετή, τον πολιτισμό, την αγάπη.

Ναί, εάν με έντολη των λαών πολέμου η "Ελλάδα, με έντολη για τη σωτηρία του ανθρώπινου πνεύματος στο Μεσοποταμικό, τη Σαλαμίνια και τις Θερμοπύλες εδώ και 2.500 χρόνια κατά των βαρβαρικών της "Ασίας, στην Τραπεζούντα, το Βυζάντιο, τα Μικρασιατικά πεδία και τέλος στα κακοτεχνικά θούνα της ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ και του ΡΟΥΠΕΛ κατά των άσυνθητων σιφων του φασιστικού τοκευοκρίτου και της χιλιετής σβάστας.

Οι πρόγονοι μας κληροδότησαν στους επώνους το κείρησσημα τελευτών μάλλον ή ανέλευθρος "Εην. Οι έλληνόπαδες άουινε από τα στόματα των μανδρών τους το "ή τήν ή επί τάς" και μαθαίνουν να άπαντούν στους έχθρους τους το "μολών λαός". Θα δρεθεί άνθρωπος να πει ότι όλα αυτά είναι μια μεγαλοστομία;

"Υπάρχει το διβλικό γεγονός της νίκης, που έκαμε ο μικρόσωμος Λαυδ κατά του μεγαλόσωμου Γο-

λιάρ και ο άδωντος Νέστωρας κατά του γίγαντα Λαυαίου. Ποιό όμως γεγονός άπάγει στην παγκόσμια ιστορία; Μόνο ο άγώνας της μικρής "Ελλάδας, αλλά με τη μεγάλη ψυχή, "Αγώνας που έχει πάντα σαν κατάληξη τη ΝΙΚΗ και το ΘΡΙΑΜΒΟ. Γιατί όμως;

"Η άπάντηση δεν είναι καθόλου δύσκολη για όποιον συνηθίζει να μελετά με μεγάλη προσοχή την ιστορία. Πάντα το πνεύμα νικά την ύλη.

"Η "Ελληνική ψυχή είναι άδάμαστη.

Κακουχίες, δυσχέρειες, μαρτύρια δεν την λυγίζουν, αλλά αντίθετα την δυναμώνουν και την οδηγούν στην τελική νίκη.

"Εδώ δεν νικά η έκταση του ύψους έξοπλισμού ενός στρατού, αλλά νικά το βάθος των ιδεών που έχει στην καρδιά του ο λαός.

"Η μεγάλη ουσία στα "Εθνη δεν μετριέται με το σθένος αλλά με τη καρδιά του πύρρα και με το αίμα.

Το μεγάλο ιστορικό του άγώνα του 40 το ένεραζον τα λαονικά άνακονοθέντα του "Ελληνικού Στρατηγικού και του τότε πρωθυπουργού της "Ελλάδος το πρωί της 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940.

"Από της 5.30 πρωινής της σήμερον Ιταλική στρατιωτική δύναμη ήρχισαν προσβάλλουσαι τα ήμέτερα τμήματα προκαλώντας της έλληνοαλβανικής μεθορίου. Αι ήμέτερες δυνάμεις άμύνονται του πατριού εδάφους.

Ιο άνακονοθέν Γ.Ε.Σ. 28.10.40 "...άνακονοθέντα των γυναικών, τα παιδιά και τας ιεράς μας παραδόσεις. Νυν υπέρ πάντων ο άγώνας".

Ι. Μεταξάς προς μαχόμενον λαό 28.10.40.

"Ο άπό πάντων άγώνας άρχισε όταν η "Ελλάδα άπάντησε ΟΧΙ στην Ιταμή άπαίτηση των "Ιταλών να τους παραδώσουμε άμαχητή και κατά τρούπο έξευτελίζοντα και άμυνάωντα την ιστορία των 3.000 χρόνων, τα έθνημά μας εδάφη.

Το ΟΧΙ αυτό δεν ήταν τίποτε άλλο από μια μονοσυλλαβή επανάληψη του "ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ" του Λεονίδα των Θερμοπυλών.

Ποιά όφέλεια έχει η "Ελλάδα; Γιατί άπεμπολούνται τα ιερά και τα όσια; Γιατί κατισχύει η μετασχηματική πολιτική σκοπιμότητα; Τά έπί της Βορείου "Ηπειρου άπαράγραπτα και μόνιμα ΔΙΚΑΙΑ του "Εθνους και του Λαού, πάνε περίπατο; Ποιός επί τέλους θα χαρακτηριστεί ένοχος έθνικής μειοδοσίας για να στηθεί στον τοίχο σαν προδότης;

ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΩΡΙΣ ΤΑΦΟ...

Σε όλες τις χώρες τηρούνται οι στοιχειώδεις κανόνες σεβάσμου προς τους νεκρούς που έπεσαν υπέρ της πατρίδος τους στο πεδίο της μάχης...

"Η Βορειοηπειρωτική γή υπήρξε κατά το 1940 - 41 θέατρο πολεμικών έπιχειρήσεων μεταξύ των έπιτιθεμένων φασιστικών όρδων της "Ιταλίας με τη συμμετοχή των συμμάχων της "Αλβανών και των άμυνόμενων του πατρίου εδάφους "Ελλήνων...

Χιλιάδες άπό τους στρατευμένους "Ελληνες έπεσαν ήρωικά χαρίζοντας προσωρινά την έλευθερία στη Βόρεια "Ηπειρο την όποια δυστυχώς κατέχει πάλι η "Αλβανία...

"Η μνήμη των ήρωικών νεκρών και η άπότιση προς αυτούς της όφειλομένης τιμής με τη δημιουργία ενός νεκροταφείου είναι πράξη έπιτακτική που δεν επιδέχεται άναβολή...

"Ενα στεφάνι στο Καλπάκι θημίζει τη θυσία των στρατευμένων παιδιών της πατρίδας μας το 1940 - 41.

Ποιός επί τέλους θα άνδιαφερθεί για τη δημιουργία ενός ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΥ στη Βόρεια "Ηπειρο;

Τά παιδιά της "Ελλάδος που θυσιάστηκαν και τάφηκαν στην "Ελληνική Βορειοηπειρωτική Γή, την κατάσταση των όφωρς "Ελληνική... "Κι' όμως, κανένα μνημό ή σταυρός δεν υπάρχει για να δείχνει ότι άπ' έκει πέρασε η θυσία Τους άντάμα με την Λευτεριά...

ΟΧΙ ΠΟΥΡΚΟΥΑ...

"Η μοίρα του "Εθνους μας σήμανε πάλι πριν ακόμη ξημερώσει η 28 "Οκτωβρίου 1940...

Πώς μοιάζουν αλήθεια οι τραγικές στιγμές της ιστορίας μας...

"Η φασιστική "Ιταλία της έποχής εκείνης άκολουθώντας πιστά το κατακτητικό σχέδιο του "Άξονα ("Ιταλία - Γερμανία - "Ιαπωνία) άπροσηγμάτιστα, Ιταμιά ζήτησε την χωρίς όρους ύποταξη της πατρίδας μας.

"Η θέληση του λαού έκφράστηκε χωρίς περιστροφές ή δειλία άπό την ήγερση της πατρίδας μας με ένα περιήφανο και πελώριο ΟΧΙ...

"Ηταν το ΟΧΙ ένος γενναίου λαού που γνωρίζει τα θυσιάς του πρόκαρπο άγαθό της ζωής για τα μεγάλα ιδανικά που συνθέτουν τη ζωή της μακραίωνη ιστορία του.

Την άξιοπρέπεια και την έλευθερία. Δεν έλπε όπως έψπαν άλλοι Λαοί Μεγάλων Χωρών: ΠΟΥΡΚΟΥΑ...

Το ΟΧΙ του 40 άφησε μια σειρά από φωτοβόλα όνόματα που δείχνουν άπύθανά έπιτεύγματα: ΠΙΝΔΟΣ, Καλαμιάς, Καλπάκι, "Ελλάδος, Κορυτσά, "Αγρυόκαστρο, Χειμάρρα, Μοσχόπολη, Πόνροςδετε, Πρεμετή, Τρεμπεσίνα, Τεπελένι κ.ά.

Χάρης σ' αυτούς της νίκης των δούλων των έλλήνων στρατιωτών, ό όηκε ο πολιτισμός και ο δημοκρατικός λαός της γής ζουν και άναπάντων σήμερα άελα λεύτερο. "Η άναγνώριση των θυσιών έπληξε παγκόσμια, για τα έπιτεύγματα της "Ελλάδας κατά της "Ιταλίας και της Γερμανίας.

"Οχι μόνο παγκόσμια αλλά και όμόφωνα μαζί. "Ομως παρά τις θυσίες, παρά τη συμβολή της "Ελλάδας στη συμμαχική νίκη των Δημοκρατιών.

Με τον κάτω κόσμιο υπάρχει κάποια έλλειψη να έπικονομήσει κανείς. Με τους συγγενείς του έμμερα τμήματα προκαλώντας της έλληνοαλβανικής μεθορίου. Αι ήμέτερες δυνάμεις άμύνονται του πατριού εδάφους.

Ιο άνακονοθέν Γ.Ε.Σ. 28.10.40 "...άνακονοθέντα των γυναικών, τα παιδιά και τας ιεράς μας παραδόσεις. Νυν υπέρ πάντων ο άγώνας".

Ι. Μεταξάς προς μαχόμενον λαό 28.10.40.

"Ο άπό πάντων άγώνας άρχισε όταν η "Ελλάδα άπάντησε ΟΧΙ στην Ιταμή άπαίτηση των "Ιταλών να τους παραδώσουμε άμαχητή και κατά τρούπο έξευτελίζοντα και άμυνάωντα την ιστορία των 3.000 χρόνων, τα έθνημά μας εδάφη.

Το ΟΧΙ αυτό δεν ήταν τίποτε άλλο από μια μονοσυλλαβή επανάληψη του "ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ" του Λεονίδα των Θερμοπυλών.

Πέθανε η γυναικα μου και θέλησα να ειδοποιήσω τηλεφωνικώς τον αδελφό της στο Κλεισάρι. Στάθηκε άδύνατο.

Με τον κάτω κόσμιο υπάρχει κάποια έλλειψη να έπικονομήσει κανείς. Με τους συγγενείς του έμμερα τμήματα προκαλώντας της έλληνοαλβανικής μεθορίου. Αι ήμέτερες δυνάμεις άμύνονται του πατριού εδάφους.

Ιο άνακονοθέν Γ.Ε.Σ. 28.10.40 "...άνακονοθέντα των γυναικών, τα παιδιά και τας ιεράς μας παραδόσεις. Νυν υπέρ πάντων ο άγώνας".

Ι. Μεταξάς προς μαχόμενον λαό 28.10.40.

"Ο άπό πάντων άγώνας άρχισε όταν η "Ελλάδα άπάντησε ΟΧΙ στην Ιταμή άπαίτηση των "Ιταλών να τους παραδώσουμε άμαχητή και κατά τρούπο έξευτελίζοντα και άμυνάωντα την ιστορία των 3.000 χρόνων, τα έθνημά μας εδάφη.

Το ΟΧΙ αυτό δεν ήταν τίποτε άλλο από μια μονοσυλλαβή επανάληψη του "ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ" του Λεονίδα των Θερμοπυλών.

Ο μεγάλος Θεός της "Ελλά-

δος έπέλεξε ως διοικητή της VIII Μεραρχίας των σεμνών ήρωα "Υποστράτηγον Καταμήτρον Χαράλαμπον τον μελιχλόν και εύπροσήγορον διοικητήν τον φωτισμένον ήγέτην ό όποιος έγνωρίζε να φλογίζει τις καρδιές των άγνων "Ηπειρωτών και να έμφυγονει και να τις άσπασθώνει και να δημιουργεί ήρωες.

Στοιχεία της VIII ήρας το 15 Σύνταγμα "Ιωαννίνων, το 3)40 της "Αρτας 5)24 της Πρεβέζης το 5)42 των Ρομμελιωτών και το 39 του Μεσολογγίου.

Σεμνός και άλύγιστος. "Αποφασισμένος να δώσει τον ύπέρ των έλλων άγωνα, έκδιδε την παρατηρητική διαταγή της 23 Σεπτεμβρίου 1940 VIII Μεραρχία, "Επιτελικών Γραφείων III, Α. Πρωτοκ. άπορ. 6799 "Απόρρητος Διαταγή Μερική. "Κατόπιν των άνωτέρω έχον να σάς γνωρίσω ότι ό άγών ήμων θα είναι σκληρός, αλλά δεν να προπαρσκευασθώμεν ένα τον δεχθώμεν ίσχυρώς, έχοντες την στερεάν πεποίθησιν ότι τόν έπιδωρομέθα θά τόν άπορίψωμεν ή ττημένον πέραν τών συνόρων καταδιώκοντες αυτόν κατά πόδας εις το έδαφός του.

"Εγώ ή Διαταγή του "Επιτελείου όπως είχε προηγήσει από τα περιήφανα σχέδια IB της 4) 1)39, IB της 1)9)39, και IB της 9)8)40 (Αριθμός 100699) (δηλαδή ένα μήνα πρό της Διαταγής Καταμήτρου) κατέληγαν ως έξης "Βασιλική έντολη της Μεραρχίας Παραμένει άφ' ένος μέν ή κάλυψη του Θεάτορου Δυτικής Μακεδονίας άφ' έτέρου ή άπόφραξις των προς Αιτωλοακαρνανίαν όδευσεων. Δηλαδή προσωρινώς να χάσουμε την "Ηπειρο και την Μακεδονία. "Ο Καταμήτρος έχον οργανώσει εις βάθος την τοποθέτηση του Καλαμαίου - Καλαμά με ένα δαιμόνιον και άκούραστον Μαυρογένην το Πυρροβόλο και έχοντας στο πλευρόν του πολλούς άρίστους και μεταξύ των άλλων κυρίως στο άριστερόν της παρατάξεως έναν άποφασιστικόν και με ήρωικό πνεύμα και στρατηγικό μυαλό "Τσακαλίδον άνυποχώρητον άποφασισμένον να κρατήσει το Πνεύμα Καταμήτρου "Αγών μέχρις έσχάτου.

"Επερε ως άποτέλεσμα την ΝΙ ΚΗΝ όποτε η τοποθεσία του Καλαμαίου - Καλαμά να γίνει ό τάφος των πολιτλήτων έπιδρωμένων. "Η έντολη του Στρατηγού Καταμήτρου υπήρξε μεγάλη άνάκληση προς τους συμμέρον της πατρίδος ΤΡΕΑΣΤΙΑΣ ΕΥΘΥΝΗΣ έναντι της Στρατιωτικής ήγερσίας και των διαταγών της να λάβη έξ ίδιας πρωτοβουλίας να δώσει μόνη την Μάχη επί της όργανωμένης τοποθεσίας "Ελλάδας να άμυνή σθεναρώς έναν έδιάς ύποχωρήσεως. "ή τήν ή πεί τάς".

"Αλλά ό Μεταρχιαρχάλαμπος όπως τόν άποκαλούσαν με σεβασμό και άγάπη ή "Ηπειρωτική ήγερση άπό "μετερίσις" μακροτοκαπινωμένους Νικητές εις την Μικράν "Ασίαν με τρία χρυσά άριστεία άνδρείας και πλήθος Παράσημων. Είχε λάβει μέρος εις τόν άγώνα της Αδωνίμου Β. "Ηπειρου το 1914 και τώρα για δεύτερη φορά έξαναστάγει τα "Αγία χιτώνα της πολυβασανισμένης μας Βορείου "Ηπειρου όποτε να γράψει το διεθνές τύπος 4.11.40 ή ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΔΑΓΕΡΣ ΜΟΝΙΤΟΡ "τό όραμα - έγγραφο - των άλλων "Ελλήνων που συγκατατούν και άποδοθούν τα στρατεύματα της μεγάλης Φασιστικής "Ιταλίας έπει - τόν έξαιρετικόν σημασίαν όποτε όναται να είπη καλώς άδιστάκτως ότι έπάνω εις τα θούνα της "Ηπειρου Κ ρ έ ν ε σ τ α ι η τ ό χ η έ λ ο υ τ ο θ π ο λ έ μ ο υ ή δ ε ΔΑΝ ΤΑ ΙΝ ΕΙΡΗΕΣ της 10) Νοεμβρίου 40 "Η "Ελλάς άντιστάει έπιτυχώς έναντι των ήγερσις. "Η άγώνος ύποταγή της μετερίστου εις ε σ σ α θ - ρ ο ν τ η ς Πα γ κ ο σ μ ί ο υ ε σ τ ο ρ ί α ε χ α ρ ι ε ις την γενναίότητα του "Ελληνικού "Εθνους.

Και όμως ο Μεταρχια - Χαράλαμπος είχε άνατρέψει τόν ροσόν της ιστορίας του Βου Παγκοσμίου Πέλεμου έτοιμίζοντας δυό χρόνια πριν την άντιστάσην μέχρι "του τελευταίου φαιγγήν του τελευταίου στρατιώτη" (Διαταγή Καταμήτρου).

Ποιό ήταν το τελικό άποτέλεσμα; Τά άλλάξε; "Αλλοίμονο στον κοτάρχη!

"Άλλαξε Κασορίτης

"Και πάσαν ό καμήμενη μεγά-

λη συμφορά" όπως τραγούδησε ό "Ελληνικός λαός.

Πριν άναλάβει την VIII Μεραρχία 8 χρόνια ήτο διοικητής των εις εκπαιδευσε πολλές σειρές 15ου Συντάγματος "Ιωαννίνων νεοσυλκτών τους έγγυρίζε με τα μικρά τους όνματα όλους, τους ειχε άγαπήσει και τόν ειχαν άγαπήσει και όλοι με μια ψυχή άκούοντας τις Διαταγές του άκούγανε τόν δικό τους άνθρωπο και φίλο σάν τόν Πατέρα τους άγαπητό και σεβαστό ΜΠΑΡΜΠΑ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ όποτε να γίνουν ή σιδερένια γροθιά που συνέτριψε τους εισβολείς" και τούς μετέτρεψε σε φευγαλέους ήγερτές εις το μέτωπον, διά να συγκατατούν την Διοικητική της σιδερένιας Μεραρχίας. Τό άνώτατον Στρατ. Συμβούλιον εις την Γεν. "Εκθεσίον του μεταξύ των άλλων αναφέρει διά τόν στρατηγόν Καταμήτρου:

"Ελυθείς, τέλος, μετ' ίσης έπιτυχίας τόν κατά των έξωτερικών έπιδουλίων έσον και κατά των πεπληγμένων και άστέχων έπιτελικών σχεδίων των ήμετέρων, κατόρθωσε να περισώσει την ήρωικήν και πολύπαθον ΗΠΕΙΡΟΝ άπό πρόβρον και άδικαιοσύνην.

Ο ΤΙΜΗΜΕΝΟΣ ΜΕΡΑΡΧΟΣ ΧΑΡ. ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ Ο ΕΝΣΑΡΚΩΤΗΣ ΤΟΥ "ΟΧΙ..

ΤΟΥ ΔΗΜ. ΑΘΑΝ. ΤΣΕΚΟΥΡΑ

λόγητον παράδοσιν της εις τόν έχθρόν γενόμενος ούτω

"ΑΙΩΙΟΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ"

"Ο δέ "Ιωάννης Μεταξάς την 21 Νοεμβρίου 1940, ειπε «τό πρώτον όδρος του πολέμου έπαισε εις την VUII Μεραρχίαν της όποιος ή σθεναρή άντιστάσις έκάλυψε την έπιστηράσαντες έσυγκέντρωσιν των Πολεμικών μας Δυνάμεων».

Εις την Βόρειον "Ηπειρόν μας ή VIII Μεραρχία "Απληθεύρωσε άπό Χειμάρρα μέχρι "Αργυρόκαστρο - Λαζαράτι - Τραπεζούνα - Κολώνια όψητεον Κουρβελεί - Αδύχην Βερμυκό - καυρήνη έτι έδειξε υπεράνθρωπα δείγματα "Ανδρείας - Καρτερίας - οί άνδρες όπό τόν φωτισμένον ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΝ άφηνόντες τό πύρ του έχθρου τούς πάγους τά χιόνια τόν ψύχος. Παρέμειναν ως άκλόνητοι όρκοι υπερόγον παράδειγμα άυταπαρήσεως και αὐτοθυσίας. "Ας είναι Αιώνια ή μνήμη των:

"Απόλειποι Μεραρχίας άπό "Ιωνουαρχία - Μερσίον 1941 Νεκροί "Αξ) και 6 "Οπλίται 131 Τραυματίαι. » 21 » 692 Παγγόπληρι. » 8 » 1502 Σύνολο. » 35 » 2331

"Ο σεμνός στρατηγός όταν μετ' πολλά χρόνια τόν συνάντησε εις την έκαλήσαν όπου ταπεινότητα έκαλήριζατο εις τόν Προφήτην "Ηλαν μου ειπε όταν τόν έξέφρασα τόν θαυμασμόν μου διά τα κατορθώματά του.

"Παιδί μου τό καλήρον μου έκαμα όπως όλοι οι "Ελληνες. Τί μετροφροσύνη τί άπλότης ήρωας. "Ας είναι αιώνια ή μνήμη του. Και ή Βόρεια "Ηπειρος που δυό φορές άγωνίστηκε για την έλευθερία της και ή "Ηπειρος της όποιος διεφύλαξεν την "Ελευθερίαν της τόν όρελίον να τού στήσουν εις τό Καλπάκι στή καλύτερα στην Καναδιά στα σύνορα τόν άνδριάντα του, στην βάση δεν πρέπει έπαύτως να γραφή.

"ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΜΑΧΟΥΝΤΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΑΙ ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΥ ΣΙΑΦΩΡΑΚΤΩΝ ΕΙΣΒΟΛΕΩΝ ΕΣΤΟΡΕΩΝ ΔΥΝΑΜΙΝ

Μετά τιμής ΔΗΜ. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

ΧΩΡΙΣ ΦΟΒΟ ΚΑΙ ΠΑΘΟΣ

Το σημειωτό γράμμα άποτελεί τό ψυχικό έξοπασμα ένος ταπεινού άνθρώπου που στέκει εύλαβικά μπροστά στο ΣΑΡΑΝΤΑΧΡΟΝΟ κάλεσμα της ίδιας μας πατρίδας Βορείου "Ηπειρου.

Πριν 40 δόκνηρα χρόνια στις 28 "Οκτωβρίου 1940 ό "Ελληνικός Λαός ένομένος και άποφασιστικός κάτω άπό την καθοδήγησή της τότε ήγεσίας τον όρθώθηκε σάν περήφανο - γιγάντιο, άσάδλιο να έξοπαστατό σόνον έναντιόν της μηχανοκίνητης δυνάμεις και στις άμέρητες στρατιές της Φασιστικής "Ιταλίας που με τη σοβινιστική ύστερία της έπιδοκινεί την κατάληψη της πατρίδας μας και την ύποταξη του γενναίου λαού μας.

"Η καθολική συμμετοχή του έλληνικού λαού στον άνισο αυτόν άγώνα και ή γεμάτη ήρωισμό και άποθυσία μάχη τόν σόντομα άνέτρεψε τις φασιστικές δυνάμεις της "Ιταλίας μέσα στις όποιες συνυπήσαν και αλβανικά τμήματα. "Εορδή για την ιστορία πρέπει να γιορτάσει ότι η "Αλβανία με πρωτοβουλία της (που γιορτάστηκε έπίσημα) ποσαοτήθηκε το 1939 στην φασιστική "Ιταλία χωρίς ό "Αλβανικός Λαός να άντιστάσει για τό σέ βάρος του διεθνές αυτό αίσιας.

"Αντίθετα οι "Αλβανοί άδελφωμένοι πολεμούσαν στο πλευρό των "Ιταλών έναντιόν της πατρίδας μας το 1940 - 41.

"Ομως ή άνθρωπότητα με δέος βαπλισμό και έπίσημες εκδηλώσεις μεγάλων και μικρών ήγετών έπλεκαν τό έρωόμιο υπέρ της "Ελλάδας και των "Ελλήνων για τό άνεπανήτατο μεγαλείο της μαζικής, θαρραλέας και πολιμωτικής άναχατήσεως και άνταρσις των φασιστικών "Ιταλικών δυνάμεων.

"Ο ύπόδουλός Βορειοηπειρωτικός "Ελληνισμός με μεγάλο αίσθημα πατριωτικής ευθύνης σάσθηκε δίπλα στη μαχόμενη για τη διατή-

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ - ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

ΑΝ ΣΕΧΑΣΕΣ ΟΥΜΗΣΟΥ ΟΤΙ Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΥ ΚΡΑΤΑΣ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΣΕΝΑ. ΣΤΕΙΛΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΟΥ.

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΛΙΟΥΤΖΗ

σηση της έλευθερίας της "Ελλάδα χτυπώντας και αυτός σάν όργανομένο ή έθελοντικό τμήμα τόν Στρατιωτικόν μας δυνάμεις τούς "Ιταλούς με μοναδικό σκοπό να απελευθερώσει τόν έλληνικό βορειοηπειρωτικό χώρο άπό την παρουσία των φασιστών Ιταλοαλβανών κατακτητών.

"Ηταν λοιπόν πολύ φτυικό ή είσοδος του άπελευθερωτού έλληνικού στρατού στη Βόρεια "Ηπειρο να γιορτασθεί με μεγάλο ένθουσιασμό από τόν έλληνικό πληθυσμό της περιοχής ό όποιος έλευθερώσαν άπό τα δεσμά της δουλείας για τρίτη φορά σέ διάστημα 27 έτών (1913, 1914, 1941). Δυστυχώς το δέος τόν λαόν για τη θυσία των "Ελλήνων και τόν άγώνα τους έναντιόν του φασισμού, ό ένθουσιασμός τους για την παγκόσμια προσφορά της "Ελλάδος υπέρ της διεθνούς της έλευθερίας και όι εκδηλώσεις τόν μεγάλον και μακρόν ύπέρ της πατρίδας μας πήγαν περίωτα.

Σεχάστραν άπό τούς ένεφεάτους της διεθνούς πολιτικής και της διπλωματίας.

Και ό Λαός μας περιμένει άπό το 1946 να συνέλθουν και πάλι οι "Υπουργοί τόν μεγάλον άντανακόν που νίκησαν σόν 20 Παγκόσμιο Πόλεμο για να ρυθμίσουν τό ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΘΕΜΑ όπως οι ίδιοι είχαν τότε αποφασίσει. "Αλλά άπό τότε μέχρι σήμερα οι νυμφιόν έγιναν νύμφες όι φασίστες έγιναν δημοκράτες και όι δούλοι της "Ιταλίας άλβανοί παρέμειναν κατακτητές τού

